

**SÁCH HỒNG
ĐẶC BIỆT**

**ĐỜI
NAY**

BÔNG CÚC HUYỀN

CỦA KHẢI HƯNG

**BÔNG
CÚC HUYỀN**

Khái Hưng

ĐỜI NAY
xuất bản 1943

bông cúc huyên

khái hưng

Bìa: **NXB Đời Nay**

Trình bày: **Muôn Phương**

Nguồn: *Internet*

Muôn phương góp lại, trả về muôn phương

**bông
cúc huyền**

KHÁI HƯNG

BÔNG CÚC HUYỀN

Tặng N. K.

Nước Tàu, như các em đã biết, hay đoán biết, là một nước sản xuất ra cái gì cũng tàu, cũng hoàn toàn tàu, nghĩa là rất đẹp. Đẹp từ người cho chí vật, đẹp từ trời cho chí đất, đẹp từ y phục cho chí lâu đài, đẹp từ cử chỉ khoan thai cho chí ngôn ngữ rẻo rắt, đẹp từ lời văn hoa lệ cho chí tư tưởng cao siêu. Hết thấy đều đẹp, đều sáng như ngọc, bóng như vàng, trong như pha lê vậy.

Ngày xưa ở nước Tàu có một ông vua Tàu tên là Thái Hoàng. Đức vua, tất nhiên, là cái đẹp nhất trong những cái đẹp ở nước Tàu,

Nhưng ngài lại là đấng thiên tử tối cao tối đại, vị hoàng đế lẫm liệt oai nghiêm, nên trong bàn dân thiên hạ ít ai dám ngược mắt để ngắm nghía, hơn thế, để liếc trộm dung nhan ngài, những khi ngài ngự kiệu vàng chơi phố. Bọn thần tử thoáng trông thấy bóng cờ vàng, thoáng nghe thấy tiếng nhạc nội, đã vội nằm rạp xuống đất hai tay bưng kín mặt mà đợi cho kiệu rước qua rồi mới dám ngừng đầu lên. Tuy vậy mặc lòng, bọn họ vẫn tưởng tượng ra được cái đẹp nguy nga lộng lẫy của đấng chúa thượng chí tôn, vì ai ai cũng biết dân Tàu là một dân tộc giàu tưởng tượng.

Mà hoàng đế đẹp nguy nga lộng lẫy thực: Ngai ngự trên chín bệ vàng, trong cổ ngai có chín con rồng vàng lượn khúc quần hai bên tay vịn, dưới chiếc tàn vàng cán bạc có tua minh châu lửa tỏa rú chung quanh, lấp lánh như trăm nghìn ngôi sao rực rỡ. Ngai đội chiếc mũ miện đan bằng tóc các nàng tiên nga, có dát chín con rồng vàng diệp vờn chín viên ngọc ngô công – Số chín là số của thiên tử cũng như màu vàng là màu của thiên tử, không được ai lạm dụng. Chiếc áo long bào ngài mặc khi ngự triều là công trình tuyệt xảo của mười tám người thợ may khéo nhất trong mười tám nước chư hầu. Tơ dùng để dệt nên gấm ấy toàn là tơ những lúa tằm nuôi riêng trong cung cấm bằng lá dâu châu Hồ do một trăm con ngựa Xích Thổ ngày đêm chuyên chở. Chân ngài xỏ trong đôi ủng đan bằng kim tuyến, mũi dính hạt trân châu,

và giẫm lên lưng đôi rùa vàng sống đã
ngót hai nghìn năm trên núi Thái Sơn.
Tóm lại, cái gì ở trên mình ngài, ở trong
cung điện ngài cũng đều là vật quý và
hiếm nhất dưới gầm trời.

Ông vua Tàu tên là Thái Hoàng.

* * *

Nhưng quý và hiếm hơn cả những vật quý và hiếm nhất dưới gầm trời, ấy là bà thứ phi họ Quắc. Hoàng đế cho là thế và quá là thế: Chẳng một viên ngọc thạch nào nước trong bằng mắt thứ phi; chẳng một giải mây chiều nào màu huyền ảo bằng tóc thứ phi. Má thứ phi mịn và nhung hơn trái đào tơ phớt hồng; môi thứ phi thắm hơn son và tươi hơn bông hoa mẫu đơn giang nam hàm tiếu, giọng nói thứ phi trong sáng như tiếng dương cầm, trầm trầm như tiếng nhị hồ, khoan thai, chững chạc như điệu tỳ bà của nàng Chiêu Quân nhà Hán. Vì thế, đứng trước thứ phi và đối với con mắt thẩm mỹ của hoàng thượng, đôi rùa vàng sống ngót hai nghìn năm trên núi Thái Sơn chỉ là hai con vật tầm thường không đáng kể. Tầm thường cả con trĩ vàng đuôi dài hơn một trượng, con họa mi hát đủ một trăm bài âm nhạc du dương, đôi bạch xà khiêu

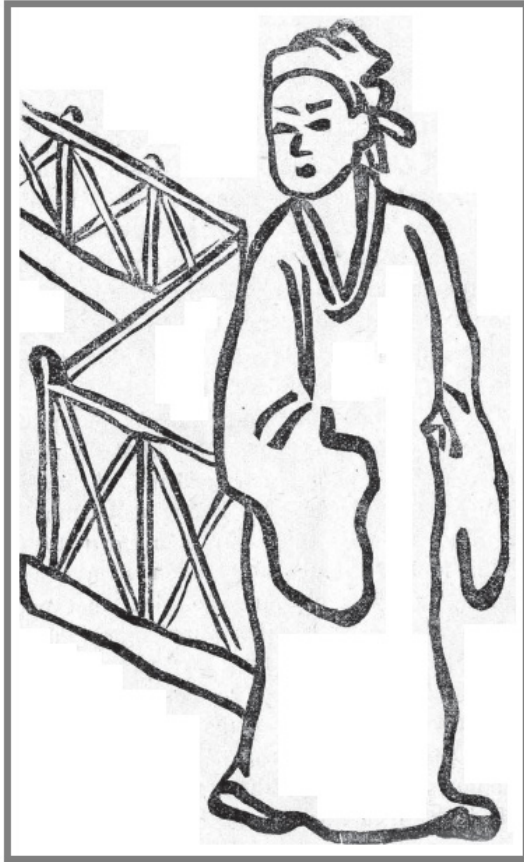
vũ theo điệu nghê thường trên nguyệt
điện, con anh vũ biết nói chín thứ tiếng,
tiếng Mông Cổ, tiếng Mãn Châu, tiếng
Tây Tạng, tiếng Ấn Độ, tiếng Diến Điện,
tiếng Việt Nam, tiếng Triều Tiên, tiếng
Nhật Bản, và cả tiếng Tàu nữa.

Những con vật kỳ dị ấy, cả nước tôn
kính và hoàng đế rất mến yêu. Nhưng
nếu thú phi muốn giết chết để làm một
trò chơi tiêu khiển thì chỉ một hiệu lệnh
ở miệng mỹ nhân ban ra, chỉ một cái trở
ở ngón tay mỹ nhân hạ xuống là hoàng
đế hỏa tốc cho thi hành. Chẳng thế mà
một hôm hoàng đế đã sung sướng được
ngắm bàn tay xinh đẹp kia ném vỡ chiếc
chén thân của ngài. Chiếc chén ấy lúc
thường chỉ là một chiếc chén ngọc, dù
ngọc quý, nhưng mỗi khi hoàng đế thân
rót rượu vào và cầm nưng lên môi, thì
hình ảnh hoàng hậu bỗng hiện ra trong

nước rượu, hiện ra với hết cả vẻ yêu kiều, diễm lệ. Vì thế mà thứ phi ghen, dù hoàng hậu thắng hà đã quá mười năm. Nàng đỡ lấy chén để xin chúc rượu hầu hoàng đế, rồi giơ thẳng cánh tay ngà đập chén vỡ ra từng mảnh. Đoạn, nàng quỳ xuống ôm chân hoàng đế và kêu van xin tha tội. Nhưng hoàng đế không những không tỏ vẻ tức giận, mà ngài còn cúi đỡ thứ phi dậy và vui tươi bảo nàng:

– Trẫm tiếc không có một cái chén quý thứ hai để được nắm tay ái khanh đập một lần nữa.

Thứ phi ghen với hoàng hậu đã quá cố. Nàng ghét lây cả thái tử là con hoàng hậu và sau này sẽ lên ngự ngai vàng trên chín bệ mà nhận lấy sự tôn thờ của hàng trăm triệu thần dân trong mười tám nước chư hầu.

Thái tử năm nay mười tám tuổi trời.
Chàng là một đấng nam nhi anh tuấn,
văn võ kiêm toàn. Chàng đã đọc và hiểu
thấu hết các sách kinh, truyện và sử ký.

Chàng lại tinh thông khắp mười tám ban võ nghệ cao cường. Nhưng chàng gắng công luyện tập các khoa văn võ là chỉ để đẹp lòng vua cha, vì chàng là một người con chí hiếu. Chứ cái thú độc nhất của chàng, cái thú nhóm ngay từ thời thơ ấu của chàng là cái thú chơi hoa, chơi cảnh.

Ở Đông cung, thái tử có một vườn hoa không rộng bằng vườn thượng uyển của hoàng đế, cũng không bài trí lộng lẫy và có quy tắc như vườn thượng uyển, nhưng xinh xắn hơn, nhưng thân mật hơn, nhưng nhiều vẻ nên thơ hơn biết mấy: Trong vườn không thiếu một giống hoa lạ, một loài cây quý. Thái tử đã tốn công tốn của cho đi lùng khắp bốn phương để tìm mua bằng được hết những thảo mộc kỳ dị trong thiên hạ. Mùa nào hoa ấy, trăm sắc đua nhau khoe tươi. Một thứ hoa vừa sắp tàn, một

thứ hoa đã chớm nở. Trong vườn không một ngày vắng bóng hoa. Xuân có lan, có thủy tiên. Hạ có mẫu đơn, có thược dược. Thu có cúc có phù dung. Đông có mai và đào và lý. Còn biết bao nhiêu loại khác mà mỗi loại chia ra biết bao nhiêu giống khác nhau.

Cách chơi hoa của thái tử lại rất công phu, không ai theo kịp. Chàng chơi không những hoa mà cả lá, không những lá mà cả cành. Không một lá bị sâu cắn, không một cành bị một đục, cây nào cây nấy đều hoàn toàn không khuyết điểm. Sớm chiều năm mươi người làm vườn chuyên vào việc quét các cuống hoa, lá rụng. Năm mươi người khác giữ việc kín nước tưới từng gốc, rửa từng lá. Đó toàn là nước mưa chứa trong một cái bể chìm rất lớn: Thái tử muốn hoa phải thanh khiết từ sắc cho chí hương, nên không

để đọng trên hoa một giọt nước không trong sạch.

Thái tử đối đãi hoa như đối đãi bạn thân, săn sóc, ân cần, bênh vực, nung niu, làm giàn thưa che nắng, buông màn lụa ngăn rét. Nếu có mưa to gió lớn nổi lên thì bất cứ là ngày hay đêm, thái tử vội vã đánh thức bọn làm vườn dậy lấy tre, pheo, gỗ, lạt để chống đỡ cho hoa, lấy tàn, lọng ra che mưa gió cho hoa.

Mỗi khi có bông hoa nở, thái tử sai đặt án, đem rượu, đem giấy, bút, mực ra tận gốc cây để chàng nâng chén mừng hoa, đề thơ vịnh hoa, ca tụng hoa. Nhiều lần chàng ngồi bên hoa suốt từ khi hoa bắt đầu hàm tiếu cho mãi đến lúc hoa mãn khai, ôn tồn, kính cẩn, thân mật, âu yếm nói chuyện với hoa. Cách thưởng thức hoa như thế, thái tử cho là rất hợp nhân đạo và hợp với lẽ trời. Chàng không

thể tưởng tượng có người tàn nhẫn cắt hoa đem cắm bình được. Chàng nói:

– Người có tứ chi ngũ tạng. Hoa có rễ, thân, cành lá. Sao nỡ lìa hoa ra khỏi các bộ phận nuôi sống nó! Một mỹ nhân có hai bàn tay đẹp, ai lại điên rồ chặt ra, như ông vua nước Ngô, đem hiến cho một thằng ngốc? Hoa chỉ đẹp khi hoạt động trên cành cây, cũng như hai bàn tay ngọc chỉ đẹp khi hoạt động trên cánh tay người mỹ nữ. Đem cắt hoa ra mà chơi không những tàn ác, còn là lối chơi của hạng người không biết thẩm mỹ.

Vì thế đã một lần chàng đem xử tử một tên nữ tỳ vào vườn ngắt trộm hoa của chàng. Chàng cho đó là cách xử án rất công bằng. “Vì, chàng nói, sát nhân giá tử, thì giết hoa sao lại không kết vào án tử hình?”

Chẳng may cho thái tử, tên nữ tỳ lại là một đứa hầu cận của bà thứ phi họ Quắc. Thứ phi đã sẵn thù ghét thái tử vì thái tử có cái vườn quý, nay lại căm giận thái tử vì thái tử đem giết một tên nữ tỳ của mình.

Và nàng quả quyết báo thù.

* * *

Một hôm nàng gian ác tâu với hoàng đế:

– Muôn tâu Bệ hạ, muôn muôn tâu đức Hoàng đế tối cao tối đại, thần thiếp nghe nhân dân tán tụng, những cái đẹp, cái quý, cái lạ ở dưới triều Bệ hạ mà

thần thiệp lấy làm sung sướng. Những cái đẹp, cái quý, cái lạ ấy không những được nhân dân tán tụng, mà cả các nước láng giềng cũng đều nức nở khen ngợi là những cửa báu có một không hai trong thiên hạ. Một nhà vạn vật học Triều Tiên đã khảo cứu rất tinh tường về con Anh vũ biết nói chín thứ tiếng và con Họa mi hát thạo một trăm điệu ca của Bệ hạ trong bộ sách mới soạn, dày tới năm mươi pho và dài tới ba trăm sáu mươi nhăm chương. Trong bảng các con vật sống lâu nhất thế giới của một nhà bác học Ấn Độ, đôi rùa của Bệ hạ được xếp đứng đầu. Cái mũ miện và cái áo long bào của Bệ hạ đã được nước Tây di sai sứ sang xin vẽ hình để đem bày vào tủ gương trong viện bảo tàng; sau hết đến cái vườn hoa kỳ dị của Thái tử. Vườn ấy các nước láng giềng đều cho là đẹp và quý gấp bội vườn thượng uyển, và vua

nước Ba Tư vừa cho sứ giả sang xin một vài giống hoa lạ mà Thái tử gây được. Đó thực là thứ quý nhất trong những thứ quý ở dưới triều Bệ hạ...

Túc thì hoàng đế nổi trận lôi đình:

– Thái tử là một tên tặc tử bất hiếu bất mục. Nó nhờn trầm, nó dám lấn trầm ư? Phải bỏ ngay nó vào ngục tối.

Thứ phi làm ra bộ sợ hãi, vội quỳ xuống tâu:

– Muôn tâu Thánh thượng, xin Thánh thượng hãy dẹp cơn thịnh nộ để thần thiếp được bày tỏ hết lời. Muôn tâu Bệ hạ, nếu Bệ hạ bỏ ngục Thái tử thì tội thần thiếp rất lớn, đã vô tình gây nên cái vạ này. Và dưới trời, cái gì không là của Bệ hạ. Thái tử là thái tử của Bệ hạ thì cái vườn quý của thái tử không là của Bệ hạ,

còn là của ai? Vậy, muôn tàu Bệ hạ, sao Bệ hạ không cử để thái tử đứng trông nom chăm chỉ nơi vườn ấy, để thỉnh thoảng Bệ hạ ngự tới thưởng hoa?

Hoàng đế vui cười:

– Hay! Hay! Nếu ái khanh không tàu bay rõ các lễ thì suýt nữa trẫm đã lỡ lầm.

Thứ phi lại tiếp:

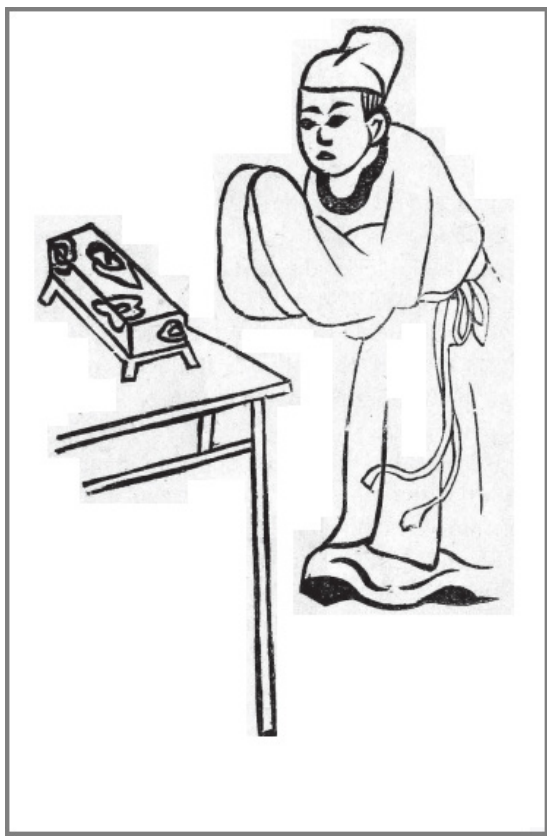
– Muôn tàu Bệ hạ, nay gặp tiết thu mát mẻ, chính là thời hoa cúc thịnh khai. Thái tử có gây được một loại các tên gọi “Cúc huyền”, lấy giống ở tận vùng cao nguyên xứ Tây Tạng; hoa vừa rộng, vừa dày cánh dài và đen và mịn và mượt như tuyết nhưng đen. Thứ hoa quý ấy mỗi năm nở có một lần vào khoảng trung tuần tháng chín và hiện Thái tử giữ rất bí mật để một mình thưởng lãm. Vậy sao

Thánh Thượng không hạ lệnh truyền cho Thái tử đến hôm rằm tháng chín này đặt tiệc yến ở nơi vườn riêng để rước Thánh giá tới ngự ngoạn cúc?

Hoàng đế lại vui cười:

– Hay! Hay! Ái khanh tâm rất hợp ý trẫm.

Bèn tức tốc cho đòi quan ngự tiền thông sự vào cung thảo ngay một đạo chiếu chỉ truyền cho thái tử phải đúng đêm hôm rằm tháng chín sửa soạn một tiệc yến ở nơi vườn riêng để rước Thánh giá tới ngự lãm hoa cúc huyền lấy giống ở vùng cao nguyên xứ Tây Tạng. Lời chiếu thêm rằng: “Nếu thái tử cố ý tàng nặc loài hoa quý, thì cứ chiếu luật Đại Trung Quốc mà kết tội, tội khi quân và tội tàng nặc một thú quốc bảo.”

Thái tử bày hương án, đốt hương trầm

Thái tử đương đứng ngắm mấy dò
bạch cúc hàm tiểu thì quân hầu vào báo
có chiếu chỉ Thánh hoàng. Chàng vội

truyền bày hương án, đốt hương trầm
lạ tám lạ rồi quỳ nghe tuyên chiếu.

Lời chiếu vừa ngút thì suýt nữa thái
tử ngút theo. Chơi hoa trong bao năm
nay, chàng chưa từng biết có loại cúc
huyền. Mà nói gì loại cúc!

Có loại hoa nào cánh lại đen và mịn
và mượt như nhung đen? Chàng mong
rằng vua cha lắm màu huyền với màu
tím thẫm; nhưng không, lời chiếu đã cắt
rõ nghĩa chữ “màu huyền” là màu đen
và mịn và mượt như nhung đen. Thực
là minh bạch, không còn lâm lẩn gì nữa,
không còn ngờ vực gì nữa. Song thái tử
cũng cố gượng phủ phục xuống thảm
vàng và tung hô:

– Thánh thượng vạn tuế, vạn vạn tuế,
đứa con bất hiếu này xin khâm mạng.

Vì thái tử là một người con chí hiếu, không dám trái lệnh vua cha một lần nào, dù công việc vua cha giao phó cho khó khăn và nguy hiểm đến đâu mặc lòng. Nhưng lần này công việc vua cha giao phó cho lại không còn là khó khăn và nguy hiểm nữa. Đó hình như là một công việc không làm nổi, không thể làm được. Dẫu sao, thái tử cũng bình tĩnh cho đòi quan coi vườn đến mà bảo rằng:

– Phụ hoàng vừa xuống chiếu truyền cho ta đến rằm tháng chín này đặt tiệc yến ở nơi vườn riêng để rước Thánh giá tới ngự lãm loại cúc huyền của ta, loại cúc cánh đen và mịn và mượt như tuyết nhưng đen.

Quan coi vườn vội kêu:

– Tàu Điện hạ, trong vườn không có loại cúc huyền mà kẻ hạ thần thiết tưởng

trong thiên hạ làm gì lại có được một loại cúc huyền?

Thái tử thân nhiên nói:

– Phụ hoàng đã truyền có thì phải có, Phụ hoàng đã muốn coi thì phải tìm ra cho bằng được, dù trong sự tìm kiếm phải hy sinh đến tính mạng.

– Vậy kẻ hạ thần xin đem đầu dâng lên Thánh thượng để chịu tội thay cho Thái tử, chứ quả thực kẻ hạ thần đã đọc hết các sách đông, tây khảo cứu về khoa thảo mộc học mà chưa từng thấy có bản chép đến, đã động đến một loại cúc huyền bao giờ. Tàu Điện hạ, có chẳng loại cúc huyền chỉ là một loại cúc “huyền ảo” do khối óc tưởng tượng loài người phác họa ra.

Thái tử chau mày, gắt:

– Người cứ nói loanh quanh mãi. Phụ hoàng đã nói ở vườn ta có loại cúc huyền thì vườn ta phải có. Mà nếu chưa có thì phải tìm kiếm xem ở đâu có để mua. Hay ta thử sang tận vùng cao nguyên xứ Tây Tạng là nơi sản xuất giống cúc huyền, như lời chiếu chỉ đã dạy?

Tức thì thái tử kén đủ một trăm kỵ sĩ giỏi nhất nước cho cưới một trăm tuần mã nhanh nhất nước, cùng viên quan coi vườn ngay hôm ấy khởi hành sang Tây Tạng để mua cúc huyền.

* * *

Giòng già hơn tháng trời, quan coi vườn và một trăm kỵ sĩ giỏi nhất nước cưới một trăm tuần mã nhanh nhất nước vẫn chưa trở về. Mà hôm nay đã là

mười ba tháng chín. Hai hôm nữa hoàng đế sẽ ngự giá đến xem cúc huyền. Thái tử mong ngóng tin tức và lo sợ mất ngủ mất ăn. Ngày ngày chàng ra thăm những khóm cúc trong vườn. Các hoa đều đã hàm tiếu. Thái tử đi từ gốc nọ sang gốc kia, nhận xét từng hoa một: bông thì vàng, bông thì trắng, bông thì tím, bông thì hồng. Tịnh không một bông nào có chớm sắc đen. “Mà đen sao được!” Thái tử mủm mỉm nghĩ thầm.

Hy vọng thái tử chỉ đặt vào đoàn phái bộ sang Tây Tạng. Hy vọng mong manh nhưng vẫn còn là hy vọng. Biết đâu, phải, biết đâu Trời, Phật lại không phù hộ, độ trì, lại không đoái tưởng tới tấm lòng hiếu thảo của thái tử mà khiến cho đoàn phái bộ thành công.

Đêm hôm ấy quan coi vườn và một trăm kỵ sĩ giỏi nhất nước cưới một trăm

tuần mã nhanh nhất nước vẫn chưa về. Suốt năm canh thái tử đứng trên lầu cao đăm đăm trông về hướng tây; lắng hết tinh thần để đợi nghe một tiếng nhạc ngựa.

Bình minh hôm sau, quan coi vườn và ba viên kỹ sĩ phi tuần mã về tới đông cung. Chín mươi bảy, người và ngựa, hoặc ốm, hoặc chết, rải rác ở dọc đường.

Thái tử vội chạy xuống lầu và cất tiếng hỏi:

– Bông cúc huyền...?

– Muốn tau Điện hạ không có cúc huyền!

Rút lời, quan coi vườn nằm vật ra, ngất vì mệt.

“Còn có đêm nay nữa. Đêm mai...”
Thái tử không dám nghĩ trọn tư tưởng.

Chàng thông thả, buồn rầu, đi tản bộ
trong vườn, bên những khóm mẫu đơn,
khóm cúc đã bán khai, và rung rinh dưới
ánh trăng vàng.

Chàng ngừng nhìn trời, trời không một gợn mây nhỏ. Bóng Hằng Nga lấp ló sau màn tơ liễu thướt tha, như còn e lệ thẹn thùng. Thái tử thầm nghĩ: “Chị Hằng ơi, chị có mưu kế gì cứu ta ra khỏi nỗi khó khăn này không? Đêm mai, nếu ta không có bông cúc huyền để tiến dâng Hoàng phụ thì ta sẽ bị khép vào tội tàng nặc, và chị sẽ không còn được thấy bóng ta ẩn hiện trong bóng lá, bóng hoa...”

Bỗng, kinh ngạc xiết bao! Trong tia ánh trăng, một thiếu nữ hiện ra, một thiếu nữ vận xiêm áo màu xanh, vén màn liễu bước tới trước mặt thái tử vái chào và lễ phép hỏi:

– Thưa, tiện tỳ xin vào hầu đấng Đông cung Thái tử.

Thái tử ngậy người đứng lặng.

“Lạ! Đêm khuya... Người con gái này từ đâu lọt được vào trong cung điện, trong vườn riêng...”

Ả thanh y nhắc lại:

– Thưa ngài, tiện tỳ muốn xin vào yết kiến đức Đông cung Thái tử.

Thái tử quát hỏi:

– Người là ai? Ở đâu đến đây?

– Thưa, các cô chủ của tiện tỳ ở ngay gần đây. Các cô chủ sai tiện tỳ sang xin Thái tử một việc...

– Chính ta là Thái tử. Các cô chủ người muốn xin điều gì?

Ả thanh y thụp xuống lạy:

– Đông cung Thái tử thiên tuế, thiên thiên tuế! Các cô chủ tiện tỳ muốn xin

Điện hạ rộng phép cho mượn đình Khán hoa của Điện hạ để họp mặt đêm nay.

Thái tử nghĩ thầm: “Các cô chủ... họp mặt.” Rồi tò mò hỏi:

– Họp mặt để làm gì? Mà các cô chủ người là ai đó?

– Tàu Điện hạ, các cô chủ tiện tỳ là những láng giềng của Điện hạ. Đêm nay các cô chủ họp kỳ hội đồng bất thường để bàn về một việc tối quan trọng.

Thái tử càng kinh ngạc: “Các cô láng giềng... Cạnh đông cung có thấy bóng thiếu nữ nào đâu?... Mà sao lời lẽ đưa nữ tỳ này chài chuốt là như thế?” Chàng mỉm cười đáp:

– Được, người về nói các cô chủ cứ tới Khán hoa đình mà họp phiên hội đồng bất thường. Ta cho phép, nghe!

– Dạ!

À thanh y mừng rỡ vái chào lui gót.

* * *

Thái tử đứng chờ xem những cô lán diềng là những thiếu nữ nào mà xưa nay chàng chưa từng gặp mặt. Chỉ một lát sau, một luồng gió nhẹ thoảng đưa hương trầm. Tơ liễu se sẽ rung động, cành lá se sẽ dẫn ra. Từ bốn phía các thiếu nữ khoan thai bước tới, Thái tử ngo ngác nhìn: Toàn những giai nhân không quen biết và toàn những nhan sắc tuyệt vời. Mỗi người mỗi đẹp, không thể cho được ai hơn ai: Có những tấm thân mảnh rẻ nhưng rất nở nang cân đối. Có những tấm thân đầy đặn nhưng không to béo nặng nề. Nước da mịn và mát khuôn mặt

hoặc bầu dục, hoặc trái xoan, hoặc tròn trĩnh đều có những nét nhịp nhàng và linh động. Vẻ mặt hoặc thùy mị, hoặc sắc sảo, hoặc nhanh nhẹn đều nhuốm một tinh thần trang nhã nên thơ. Y phục thì hầu đủ hết các màu tươi sáng: màu hồng, màu đỏ, màu vàng, màu xanh, màu trắng, màu tím, màu tím, màu nâu, hoặc đậm, hoặc nhạt, hoặc nổi, hoặc chìm, và luôn luôn biến sắc dưới ánh trăng thu, thướt tha uyển chuyển như những cánh hoa hoạt động trong làn gió sớm.

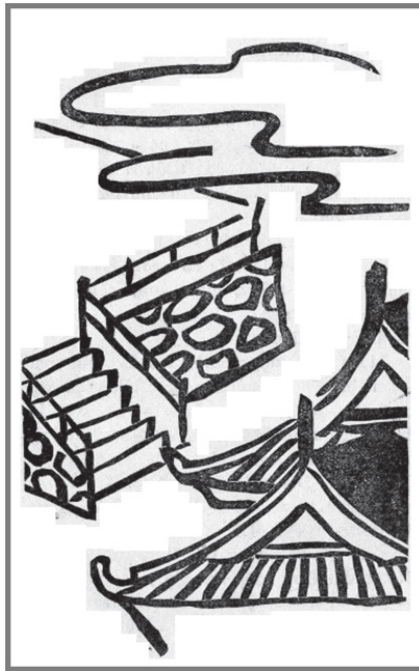
Thái tử hoa cả mắt. Và chàng nhẩm đếm: “Có tới linh một trăm thiếu nữ”.

Một nàng y phục màu nguyệt bạch, tiến lên trước, nói:

– Kính tâu Điện hạ, em xin thay mặt tất cả các chị em đông đủ ở đây mà cúi chúc Điện hạ thiên tuế, thiên thiên tuế.

Sau nữa xin dâng lời cảm tạ Điện hạ đã rộng lượng cho mượn nơi cung điện thâm nghiêm để họp mặt tối hôm nay.

Thái tử ngây ngất nghe những lời nói dịu dàng, thánh thót như tiếng ca chim hoàng oanh trong khóm hoa thơm mát. Và chàng lẳng lẳng giơ tay mời các thiếu nữ bước lên đình Khán hoa.

Trong đình Khán hoa cao rộng, tường cột sơn một sắc thiên thanh, các thiếu nữ nghiêng mình ngồi trên đôn sứ. Nàng mặc áo màu nguyệt bạch đứng lên nói:

– Kính tâu Điện hạ, trước khi khai hội đồng, em... mà các chị em đây đã yêu mến bầu vào ghế chủ tịch, em xin giới thiệu các chị em với Điện hạ đã. Em và hai hiền muội (trở hai thiếu nữ cùng một khuôn mặt, và vận áo màu hồng, màu tía) họ Ngưu, tiểu tự Bạch mẫu đơn, Hồng Mẫu Đơn, Tử Mẫu Đơn. Tám chị đây cùng một vẻ mềm mại, phong nhã là tám chị em họ Giản, tiểu tự Tô Tâm, Bạch Ngọc, Nhất điểm, Triết Đông, Hoắc Lan, Cẩm Lan, Phong Lan, Diệp Lan. Chị mặc chiếc màu hồng ngồi bên là chị Lệ Đường. Em chị mặc áo màu hồng ngồi bên là chị Hải Đường. Ba chị

quàng khăn lụa mỏng, màu phơn phớt trắng, hồng và tía là ba chị em họ Triệu tiểu tự Bạch Đào, Hồng Đào và Tứ Đào. Ngồi đối diện là hai cô em ngoại thích của các chị Đào. Một chị họ Mai, một chị họ Lý, cả hai đều cốt cách thanh tao, dáng dấp già dặn. Chị ngồi sau lưng da mịn như bạch ngọc, tóc sáng như mây chiều, đầu đội mũ vàng, mình mặc áo đoạn trắng, cổ choàng khăn lụa xanh là chị Tiên Nga họ Thủy. Bốn chị đội mũ cánh sẻ màu vàng, màu trắng, màu tím, màu đỏ đều họ Kim tên Tước. Còn năm chị mặc áo màu rực rỡ kia thì họ Quỳ, tên Cẩm, tên Phù, tên Thục, tên Thu, tên Hường nhật. Chị mặc áo hồng nhật, tay cầm chiếc quạt lông cánh trả là chị Phù Dung họ Thu. Chị đội mũ đuôi phượng ngồi cuối hàng ghế thứ hai là chị Phượng Vỹ họ Kim tinh. Chị có tấm thân mảnh rẻ và nước da như tuyết là chị Huệ họ

Bội Lan. Chị mặc áo màu lá mạ đứng tựa cột bên hàng hiên kia tục danh là chị Thiên lý. Vặn áo nhung tơ và ngồi đầu hàng đôn thứ ba là chị em chị Mai Khôi họ Nguyệt quý tiểu tự Lê Dương, Hoàng Yến Hồng Nhung, Hồng Quế. Đứng vịn vai chị Hoàng Yến là cô em họ chị, tiểu tự Tầm Xuân.

Thấy nàng Mẫu Đơn kéo dài cuộc giới thiệu, nàng Bạch Cúc sốt ruột và tức tối, vì mãi chưa thấy nàng chủ tịch đếm xỉa đến họ Cúc nhà mình, một họ lớn vào bậc nhất, danh giá vào bậc nhất. Nàng liền đứng lên mĩa mai ngắt lời:

– Em xin phép bàn chen một câu, một câu thôi. Em thiết tưởng ông Hoàng tử đáng tôn kính của chị em chúng ta hẳn đã tế nhận từng nét từng màu trong nhan sắc và y phục của chị em chúng ta rồi, lọ là chị chủ tịch họ Ngưu còn phải

tả tởm cho mất thời giờ.

Nàng Mẫu Đơn mỉm cười mỉa mai đáp lại:

– Cũng cần nói thêm qua loa để Thái tử biết rõ cõi rẫy từng họ từng chi một chút. Chẳng hạn nếu không tả mình bạch – minh bạch chứ không phải tả mĩ, – thì Thái tử biết đâu rằng chị với các chị Thuộc Dực cùng ở trong một họ Bao.

Nàng Bạch Cúc trở nên ranh mãnh:

– Còn ai hiểu họ hàng tung tích chị Thuộc Dực được bằng chị!

Các thiếu nữ che miệng khúc khích cười vì đều biết rằng nàng Mẫu Đơn tuy được bầu lên địa vị hoa khôi, mà vẫn có máu Thuộc Dực trong huyết quản, và họ Ngưu chỉ là một chi nhánh của đại tộc Bao. Thấy được chị em khuyến khích,

nàng Bạch Cúc càng tàn nhẫn:

– Nếu cần phải nói minh bạch thì sao chị không thuật lại cả cái lai lịch về vang của chị?

Cử tọa cười càng to, vì ai cũng còn nhớ năm xưa họ Mẫu Đơn bị hoàng hậu Võ Tắc Thiên đẩy xuống Giang Nam một dạo.

* * *

Từ nãy thái tử vẫn ngồi im, âm thầm nhận xét từng thiếu nữ. Bây giờ thấy có

sự xích mích giữa hai nàng Mẫu Đơn và Bạch Cúc chàng liền đứng lên nói:

– Thừa các tiểu thư, đáng lẽ trong phiên hội họp của các tiểu thư, kẻ dự thính này không được phép bàn chen một câu. Nhưng vì sau một cơn bàng hoàng – mà đứng trước những tấm nhan sắc như kia, ai là không bàng hoàng – tôi đã nhận ra rằng các tiểu thư và tôi quả là chỗ lân cận, quen biết, vì thế tôi mới dám cùng các tiểu thư bàn một câu này: Tôi thiết tưởng đã quen biết nhau thì lo là còn phải giới thiệu. Vâng, chẳng rõ các cô thế nào chứ tôi thì tôi đã nhận ra từng cô, Thực vậy, cô Mộc Lan ạ. cô đừng ngỡ vực mà thì thâm với em là cô Mộc Liên nữa. Đứng bên cô há chẳng phải các cô Mộc Quế, Mộc Cẩn, Mộc Hương? Trong họ Mộc, ai nấy vẫn được bình yên cả đấy chứ? Còn ba cô Tiễn xuân la, Tiễn hồng

la, Tiền thu la chẳng hay lâu nay có cắt được bộ y phục kiểu mới nào không? Cô Thụy Hương thì tôi chắc vẫn tự chế lấy các thứ nước thơm sức tóc mà dùng... Ô! suýt nữa tôi quên cô Bạch Liên và cô Hồng Liên họ Hà. Hai cô vẫn cứ bền lễn như thường.

Các thiếu nữ vui cười quay nhìn cả về phía hai nàng Bạch Liên và Hồng Liên đang cầm chiếc quạt xanh hình tròn che khuất của mặt hoa.

Một thiếu nữ mặc áo màu thiên lý đứng lên. Cử tọa thì thào:

– Chị Hoàng lan.

Nàng nói:

– Chị chủ tịch họ Ngưu cho mời chị em ta đến họp tối hôm nay tại Khán hoa đình, có việc gì quan trọng không hay

chỉ có một mục đích đem chúng ta ra giới thiệu với ông Hoàng tử?

Nàng Mẫu Đơn vội đáp:

– Có chứ! Bây giờ giới thiệu xong rồi, em xin tuyên bố khai mạc hội đồng. Hôm nay chúng ta đem ra bàn có một việc, nhưng việc ấy rất quan trọng. Nguyên ít lâu nay tất cả chị em ta đều nhận thấy sự thay đổi của Thái tử. Ngài không vui tươi như trước nữa. Lúc nào ngài cũng ủ rột, âu sầu, và có vẻ tư lự. Sáng hôm nay em lại nghe thấy hai thi sĩ Hoàng Oanh và Bạch Yến xướng họa với nhau, trong thơ ca đầy những lời cảm động, đầy những từ oán trách. Chúng ta ngờ rằng ở Đông cung sắp xảy ra một điều gì dữ dội. Hôm nay chị em chúng ta họp mặt tại đây, đáng lẽ để cử một đại sứ đến thăm Thái tử và hỏi ngài xem duyên cớ vì đâu ngài buồn phiền, sầu não, xem

duyên có vì đâu lại có những bài ca như than như khóc ở khu vườn này, là nơi bao giờ cũng chỉ có những màu trong sáng và những lời ca êm ấm, vui tươi. Nhưng, may thay, ngài lại có mặt tại nơi hội họp, vậy chúng ta có nên đem điều ấy ra hỏi thẳng ngài không, và làm như thế, có khỏi đường đột không?

Thái tử không đợi lời đáp của cử tọa, vội đứng lên nói:

– Làm như thế không có gì là đường đột cả. Thừa các tiểu thư, quả thực tôi buồn phiền lắm. Mà có lẽ chỉ một hôm nữa là tôi sẽ phải rời bỏ nơi vườn này và xa hẳn các cô láng giềng xinh đẹp của tôi.

Ở khắp các hàng đôn, xôn xao những câu kinh hoảng:

– Rời cái vườn này? Rời cung điện này?

Thái tử cười buồn nói tiếp:

– Có khi bị kết vào án tử hình nữa là khác.

Tiếng kêu rú lên:

– Trời ơi! Tử hình!

– Có thể lắm. Vì tội đã phạm một tội rất nặng, tội tàng nặc một thứ quốc bảo, mà tôi chưa từng biết rằng có ở dưới trời này. Quốc bảo đó là... là bông Cúc huyền.

– Cúc huyền!

Ai nẩy nhao nhao lên và nhìn dồn cả về phía các nàng Cúc rực rỡ trong các bộ y phục mới, màu trắng, màu vàng, màu hồng, màu tím, màu nâu.

Thái tử nói tiếp:

– Hoàng đế xuống chiếu truyền đêm mai là rằm tháng chín Ngài sẽ ngự giá đến thưởng ngoạn Cúc huyền của tôi ở nơi vườn này. Mà Cúc huyền quả tôi không có, và tôi thiết tưởng cũng chẳng đâu có.

Nàng Nhật Điểm đứng lên hỏi:

– Thưa các chị Bạch Cúc, Đại Đóa, Kim Cúc, Hồng Cúc, Tử Cúc, trong họ Cúc, họ Bao có ngành nào là ngành Cúc Huyền không?

Nàng Mẫu Đơn thay lời đáp:

– Nói gì trong họ Bao, đến cả trong Hoa quốc chúng ta, tìm đâu cho ra một màu đen, một màu huyền?

Nàng Bạch Đào thở thê:

– Nhưng nay Hoàng thượng bắt phải có cục huyền, thì biết làm thế nào?

Thái tử cúi nhìn đáp:

– Thì thái tử này đành chịu tội, chứ biết sao?

Nàng Mẫu Đơn tiếp luôn:

– Và vườn này sẽ bị tàn phá hay lọt vào tay một người khác, một người không thương yêu hoa. Không, không thể thế được. Chị em chúng ta phải bày mưu lập mẹo giúp Thái tử ra khỏi bước khó khăn.

Nàng Hoàng Cúc buồn rầu láy lại:

– Bày mưu, lập mẹo! Mưu gì? Mẹo gì?

Nàng Kim Tước đứng lên nói:

– Nhưng các chị có biết màu đen hay màu huyền thế nào không đã?

Tiếng thì thảo ở khắp các ghế:

– Ủ, màu huyền là màu gì nhỉ? Màu đen như thế nào nhỉ? Chị có trông thấy màu đen bao giờ không?

– Em biết màu huyền là màu gì rồi!

Mọi người quay lại nhìn xem ai thì đó là nàng Tiễn xuân la. Liền tranh nhau hỏi:

– Màu huyền là màu gì? Màu huyền như thế nào?

– Màu huyền là màu không trắng, không xanh, không lam, không hồng, không tím, không vàng, không đỏ, không nâu.

– Rồi gì nữa? Hình trạng nó như thế nào?

– Nó thế.

Cử tọa cười vang. Nàng Tiễn xuân La xấu hổ ngồi xuống. Nàng Mẫu Đơn nói:

– Màu huyền là một màu không có trong loài hoa. Nhưng biết đâu lại không có trong loài người. Chi bằng đem hỏi Thái tử xem màu ấy thế nào.

Thái tử mỉm cười đáp:

– Màu huyền, như cô Tiễn xuân La đã nói, không phải là màu đỏ hay màu tím, hay màu lam, hay màu lục. Nhưng nếu đem những màu ấy trộn lẫn nhau và trộn cho khéo, cho đúng phân ly thì chúng ta sẽ có một màu mà người ta gọi là màu huyền.

Một vài thiếu nữ khúc khích cười:

– Thái tử giáng như thế, chúng ta vẫn không thể mừng tượng ra được màu huyền.

Thái tử như chợt nghĩ ra:

– À được! Tôi xin đi lấy màu huyền cho các cô xem.

Chàng liền vào nội cung, mở rương lấy chiếc áo khoác nhung tơ màu đen, cầm ra Khán hoa đình bảo các thiếu nữ:

– Đây, màu huyền đây. Cái áo khoác này tôi vừa may xong, định để sang xuân đem tặng công chúa nước Nam chiêu mà tôi muốn tới du lịch. Đây, các cô coi, tuyết mịn và mượt, các cô xét kỹ đến đâu cũng không tìm ra được một sợi tơ không huyền lẫn ở trong. Vì thế mà chiếc áo khoác này rất quý.

Các thiếu nữ chạy xô cả lại gần chỗ
thái tử đứng:

– Đó là màu huyền? Ô! Màu huyền
lạ nhỉ!

Thái tử mỉm cười bảo Bạch Cúc:

– Vậy Bạch Cúc tiểu thư ướm thử chiếc áo vào người xem có nổi không nào?

– Phải đấy! Phải đấy. Chị Bạch Cúc mặc thử xem. Ra! Ra mau!

Các thiếu nữ xúm nhau lôi, đẩy nàng Bạch Cúc ra giữa phòng, rồi khoác chiếc áo màu huyền lên người.

– Không! Mặc vào kia! Mặc hẳn hoi vào đã.

Bạch Cúc bẽn lẽn và lúng túng làm theo, xỏ tay, thắt giải, vuốt tà. Tiếng vỗ tay trong những tiếng mừng reo:

– Bông Cúc Huyền! Bông Cúc Huyền đẹp lắm! Có bông Cúc Huyền rồi!

Thái tử ngắm nghĩa nói:

– Cúc Huyền đẹp thực.

Nàng Bạch Mẫu Đơn giọng ghen tị:

– Tàu Điện hạ, thế Mẫu Đơn huyền có đẹp không?

Thái tử vội chữa:

– Đẹp lắm chứ. Cô nào mặc màu huyền cùng nổi, cũng đẹp.

Bỗng có tiếng gà gáy sáng. Các thiếu nữ vội vàng chạy cả ra vườn:

– Thôi, kính chào Điện hạ. Sẽ có buổi tái ngộ.

Thái tử buồn rầu, mơ mộng nhìn theo bầy thiếu nữ rẽ lá, tản mát đi vào trong hoa.

* * *

Sáng hôm sau, thái tử tỉnh giấc, thấy
mình nằm ngủ trong một gian phòng

ở đình Khán hoa. Chàng bỏ ngõ nhìn quanh phòng một lượt, rồi đứng dậy sang bên khách sảnh là nơi chàng nhớ có cuộc hội họp tối hôm qua. Các đơn sứ vẫn còn bày thành hàng rất có trật tự. Và phảng phất chàng còn ngửi thấy mùi hương, trong đó chàng nhận ra được hương từng mỗi thứ hoa.

Vậy mộng hay thực? Thái tử thầm hỏi.

Chàng bước xuống vườn. Ngoài vườn hoa phù dung, hoa cúc đua nở, hớn hở trong gió thu lạnh, trong sương thu lam.

Thái tử lại gần,

Trong đám cúc đủ các màu, màu trắng, màu hồng, màu nâu, màu tía, màu tím, màu vàng giữa những màu tươi sáng

ấy, kỳ dị thay! Đúng khếp nép như then
thùng trong y phục mới một bông cúc
đẹp nhất, có dáng dấp nhất, một bông
cúc huyền, cánh đen và mịn và mượt
như nhung tơ.

Thái tử mỉm cười nhìn bông hoa
mới, rồi thân nhiên hạ lệnh sửa soạn tiệc
yến để nghênh thánh giá tối hôm nay.

10 – 1 – 43

Cấm phỏng theo soạn kịch.

SÁCH NÀY IN XONG NGÀY 12
THÁNG TƯ TÂY NĂM 1943
TẠI NHÀ IN NGÀY NAY, 80
ĐƯỜNG QUAN THÁNH, HANOI

Giá : 0 \$ 40

Permis d'imprimer N° 136 en date
du 12 Février 1943, délivré par le
Service local de l'I.P.R. du Tonkin.

